

Van: [redacted]

Verzonden: 13-01-2021 09:32

Aan: [redacted] RES Achterhoek <info@resachterhoek.nl>, [redacted]

CC: Duenk, Frank <f.duenk@8rhk.nl>, [redacted]

Onderwerp: Stand van zaken

Goedemorgen,

Morgen is de online sessie over kansen voor duurzame energie in de Achterhoek. De vraag vanuit meerdere gemeenten is of de presentatie van tevoren met ons gedeeld kan worden. Ik zou zelf ook echt even mee willen kijken wat betreft de insteek, de te gebruiken kaarten en de vraagstellingen rond de bouwstenen. Al is het voor wat scherpte of juist nuance.

Vanuit Bronckhorst willen we ook zelf graag een terugkoppeling geven. We zijn namelijk aan de slag om lokale voorwaarden voor windmolens op te stellen. Onlangs stemde de raad in met een stappenplan. In mei 2021 neemt de raad een besluit over een kader voor toekomstige windinitiatieven (vanaf 2022). Meer informatie over dit proces vind je op www.bronckhorst.nl/windenergie.

Laten we elkaar vooral op de hoogte houden. Bedankt. 😊

Enquête

We hebben alle huishoudens van Bronckhorst een uitnodiging gestuurd voor het meedoen aan een enquête. In een vragenlijst stelden we vragen over het betrekken van inwoners bij de energietransitie, gezondheid en een goede inpassing in ons landschap. Zie de bijlage.

Het onafhankelijke onderzoeksbureau het PON&Telos verwerkt de gegevens in een verslag (rapportage) met waarnemingen en aanbevelingen. Welke lokale aandachtspunten, mogelijke zorgen en nieuwe inzichten zijn er opgehaald?

Interviews met maatschappelijke organisaties

Daarnaast voert het PON in het eerste kwartaal van dit jaar verdiepende gesprekken met verschillende Bronckhorster organisaties. Ook de uitkomsten van deze verdiepende interviews worden in de uitvoerige rapportage van het PON meegenomen. Tijdens een terugkoppelbijeenkomst op 1 april praat het PON inwoners en raadsleden hierover bij.

Masterclass energiemix

Op 14 december gaf Rijk van Voskuilen van adviesbureau Over Morgen uitleg over het Energie Transitie Model (ETM). Het model vormt de basis voor de Bronckhorster energiemix voor 2030. Je vindt de energiemix op www.bronckhorst.nl/routekaart.

[Deze masterclass is nu terug te kijken](#)

Expertavond over participatie

Tijdens online bijeenkomsten praten experts en (ervarings)deskundigen je bij. Je krijgt een stand van zaken op de thema's en kunt vragen stellen (via chat) over de presentaties.

[Ook het webinar over participatie en lokaal eigendom staat online](#)

Expertavond over landschap

Je kan je via www.bronckhorst.nl/expertavondlandschap aanmelden voor de volgende expertavond. Over landschap en windenergie: op 21 januari van 19.30 tot 21.30 uur. Het programma vind je hieronder.

Op 10 februari 2021 staat het thema gezondheid centraal. Het programma en de aanmeldlink voor deze bijeenkomst communiceren we nog.

Uitnodiging voor:

Expertavond over landschap – Donderdag 21 januari

- 19.30: Opening door Eric de Kruik (namens Bronckhorst)
- 19.45: Presentatie door Dirk Oudes, onderzoeker Landschapsarchitectuur bij Wageningen Universiteit, over duurzame energielandschappen in Nederland
- 20.15: Presentatie door Frank Stroeken, landschapsarchitect bij adviesbureau Wing, over windenergie in relatie tot de leefomgeving
- 20.45: Presentatie door Els Romeijn, adviseur Erfgoed en Ruimte bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, over de wisselwerking tussen erfgoed en windenergie

 gemeente Bronckhorst

Datum	: donderdag 21 januari, om 19.30 uur
Locatie	: via een online en interactief webinar
Aanmelden	: op www.bronckhorst.nl/expertavondlandschap

Met vriendelijke groet,

cluster Wonen en werken

gemeente Bronckhorst

Elderinkweg 2

T (0575) 75 02 50

7255 KA Hengelo (Gld)

Postbus 200

7255 ZJ Hengelo (Gld)

W www.bronckhorst.nl

Instructie voor het invullen van de vragenlijst

Deze vragenlijst wordt **geautomatiseerd** verwerkt. Daarom is het belangrijk dat u:

- de vragenlijst niet kreukt;
- de vragenlijst invult met een **zwarte of blauwe pen** (geen rode pen en geen viltstift);
- een duidelijk kruisje zet in het vakje van uw keuze (**het vakje niet helemaal inkleuren!**).

Bijvoorbeeld:

Zo kruist u aan dat u een vrouw bent:

Bent u een man of een vrouw?

- man
 VROUW (u heeft nu ingevuld dat u een vrouw bent)

En als u per ongeluk het verkeerde vakje heeft aangekruist, moet u het goede vakje **helemaal inkleuren**.

Bent u een man of een vrouw?

- man (u heeft nu ingevuld dat u een man bent)
 VROUW

Belangrijk!

- Het is belangrijk dat u alle vragen beantwoordt, ook al vindt u het soms moeilijk om een antwoord te geven.
- Er zijn **geen goede of foute antwoorden**. Het gaat om uw mening!
- Het invullen neemt ongeveer 15 tot 20 minuten van uw tijd in beslag.

Welkom bij deze vragenlijst!

Deze vragenlijst richt zich op windmolens met een ashoogte vanaf 25 meter. De ashoogte van een windmolen is het middenpunt waar de wieken omheen draaien. Over onderstaande drie onderwerpen stellen we u enkele vragen:

- 1) Betrokkenheid van inwoners
- 2) Inpassing in het landschap
- 3) Gezondheid

Achtergrondvragen

We willen u graag eerst enkele achtergrondvragen stellen. We wijzen u erop dat alle gegevens die u invult, anoniem verwerkt worden en vertrouwelijk worden behandeld. Deze achtergrondvragen gebruiken we om de antwoorden achteraf uit te kunnen splitsen naar specifieke kenmerken, zoals leeftijdsgroepen.

1. Wat is uw geslacht?

- Vrouw
 Man
 Anders

2. Wat is uw leeftijd?

3. Wat is de postcode van woonadres? (bijvoorbeeld 5234 AB)

--	--	--	--	--	--	--

4. Woont u in een koop- of huurwoning?

- Koopwoning / koopappartement
- Huurwoning (via een woningcorporatie)
- Huurwoning via een particulier
- Anders, namelijk:

5. Wat is uw hoogst afgeronde opleiding met een diploma?

☐ Lagere school / basisonderwijs / geen onderwijs	☐ Hoger beroepsonderwijs (hbo)
☐ Vmbo / mavo	☐ Wetenschappelijk onderwijs (universiteit)
☐ Havo / vwo	☐ Wil ik niet zeggen / weet ik niet
☐ Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)	

Duurzame energie

De energietransitie gaat over de overgang van brandstoffen als olie, kolen en aardgas, naar duurzame energie zoals windenergie en zonne-energie. We vinden daarbij een aantal zaken belangrijk:

- Duurzame maatregelen moeten voor iedereen haalbaar en betaalbaar zijn.
- We stellen hoge eisen aan lokaal eigenaarschap en participatie.
- We zetten maximaal in op energiebesparing.
- Voor de resterende energievraag zetten we alle mogelijke duurzame bronnen in: uit de bodem, het water, biomassa, wind en de zon.

We kiezen er niet voor om meer energie op te wekken dan dat we zelf gebruiken. Dit is het uitgangspunt uit de Routekaart Bronckhorst Energieneutraal 2030.

6. Hoe staat u in het algemeen tegenover de energietransitie in Nederland?

Ze negatief					Ze positief	n.v.t./ weet niet
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7. Hoe noodzakelijk vindt u het dat de gemeente Bronckhorst zelf aan de slag gaat met de energietransitie?

Helemaal niet noodzakelijk					Ze noodzakelijk	n.v.t./ weet niet
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. Hoe staat u tegenover het opwekken van energie met behulp van windmolens in de gemeente Bronckhorst?

Ze negatief					Ze positief	n.v.t./ weet niet
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Betrokkenheid van inwoners

Wilt u betrokken worden bij de overstap naar windenergie? Moet iedereen kunnen profiteren van de financiële opbrengsten of profiteren alleen diegenen die investeren? Wilt u meedenken en meepraten en zo ja, op welke manier? Daarover stellen we u graag enkele vragen.

9. In welke mate vindt u de volgende aspecten wel of niet belangrijk?

Toelichting bij onderstaande vraag:

*Met **windinitiatief** bedoelen we het initiatief door een projectontwikkelaar of een energiecoöperatie om een project rondom windenergie op te zetten.

Met **energiecoöperatie bedoelen we een initiatief van lokale bewoners, die samen aan de slag gaan met duurzame, lokale energie. Dat kan zijn door gezamenlijk te investeren in de opwekking van zon- of windenergie.

	Heel belangrijk	Belangrijk	Niet belangrijk/ niet onbelangrijk	Onbelangrijk	Heel onbelangrijk	Weet niet / geen mening
a. Dat ik kan meedenken en advies kan geven bij mogelijke windinitiatieven* in mijn gemeente	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b. Dat ik kan investeren in mogelijke windinitiatieven in mijn gemeente en er zo geld aan kan verdienen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c. Dat ik mede-eigenaar kan worden van mogelijke windinitiatieven in mijn gemeente bijvoorbeeld via een lokale energiecoöperatie**	☐	☐	☐	☐	☐	☐

10. Stel dat er windmolens komen, waar zou u zelf bij betrokken willen worden?

Meerdere antwoorden mogelijk.

- Ik wil hier niet bij betrokken worden → ga verder met vraag 11
- Over waar de eventuele windmolens komen te staan
- Over de vraag hoeveel windmolens er eventueel komen te staan
- Over de hoogte van de eventuele windmolens
- Over de inpassing van de eventuele windmolens in het landschap
- Over hoe ik zelf kan investeren in en profiteren van windenergie
- Over hoe de opbrengsten ten goede komen aan de omgeving
- Over het besluitvormingsproces bij concrete windinitiatieven
- Anders namelijk:
- Dat weet ik niet

→ Indien u niet betrokken wilt worden, ga verder met vraag 11.

→ Indien u wel betrokken wilt worden, ga verder met vraag 12.

11. U gaf aan dat u niet betrokken wilt worden mochten er windmolens in de gemeente Bronckhorst komen. Waarom wilt u hier niet bij betrokken worden?

→ Ga verder met vraag 13

12. Op welke manier wilt u door initiatiefnemers van windinitiatieven geïnformeerd of betrokken worden? Meerdere antwoorden mogelijk.

- Via raadplegende / persoonlijke gesprekken
- Via een e-mail of brief met een toelichting op het mogelijke windinitiatief
- Via informatieavond(en) voor omwonenden
- Via een duidelijk aanspreekpunt bij het windinitiatief
- Via ontwerpateliers, ook om de impact op het landschap te visualiseren
- Via een klankbord- of adviesgroep uit de lokale omgeving
- Via een transparant systeem voor het behandelen van vragen en klachten
- Anders namelijk:
- Dat weet ik niet

13. Hoe vindt u dat de opbrengsten van een windmolen verdeeld zouden moeten worden? Meerdere antwoorden mogelijk.

- De grondeigenaren ontvangen de opbrengsten
- Omwonenden krijgen korting op de stroomprijs afhankelijk van de afstand tot de windmolens
- Een deel van de opbrengsten gaat in een fonds voor direct omwonenden, bijvoorbeeld voor de verduurzaming van hun huis
- Een deel van de opbrengsten gaat in een fonds om de leefbaarheid in de lokale omgeving te verbeteren (denk aan een buurtvereniging of sportclub)
- Een deel van de opbrengsten komt ten goede aan alle inwoners van de gemeente door bijvoorbeeld te investeren in gezamenlijke acties voor het besparen en/of zelf opwekken van energie
- Anders, namelijk:
- Dat weet ik niet

Inpassing in het landschap

Bij het plaatsen van windmolens wordt altijd gekeken naar hoe ze het beste in het landschap ingepast kunnen worden. Er kunnen bijvoorbeeld houtwallen omheen gebouwd worden of andere elementen die karakteristiek zijn voor het landschap waar de windmolens in komen te staan. De volgende vragen gaan over uw ideeën omtrent de inpassing van windmolens in het landschap.

14. Wat is volgens u een plek in gemeente Bronckhorst waar geen windmolens mogen komen?

- Dat weet ik niet

16. Wat is volgens u een plek in gemeente Bronckhorst waar wel windmolens mogen komen?

Dat weet ik niet

17. Een hoge windmolen levert meer duurzame energie op dan een lage windmolen. Van hoge windmolens heb je er dus minder nodig om dezelfde hoeveelheid energie op te wekken. Hoge windmolens vallen meer op in het landschap dan lage windmolens.

Waar gaat uw voorkeur naar uit als het gaat om windmolens?

- Minder windmolens, maar dan wel hoge windmolens
- Meer windmolens, maar dan wel lage windmolens
- Geen van beide heeft mijn voorkeur
- Weet ik niet/geen mening
- Anders namelijk:

18. Windmolens moeten altijd in een cluster worden neergezet. De provincie Gelderland sluit alleenstaande windmolens uit. Stel dat er windmolens komen, wat heeft dan uw voorkeur?

- Alle windmolens bij elkaar op één locatie
- Een aantal windmolens verspreid over twee locaties
- Een aantal windmolens verspreid over drie locaties
- Weet ik niet/geen mening
- Anders namelijk:

Gezondheid

19. In hoeverre maakt u zich wel of geen zorgen over onderstaande zaken?

	Veel zorgen	Beetje zorgen	Neutraal	Weinig zorgen	Geen zorgen	Weet niet / geen mening
a. Dat het (laagfrequente) geluid van windmolens schadelijk is	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b. Dat de slagschaduw van de wieken schadelijk is	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c. Dat draaiende windmolens mij 's nachts uit mijn slaap houden	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d. Dat de rode knipperende lampjes in de top van de windmolen 's nachts voor hinder zorgen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e. Dat dieren (zoals vogels, vleermuizen) geraakt kunnen worden door de wieken	☐	☐	☐	☐	☐	☐

**20. Heeft u nog andere aandachtspunten voor wat betreft windenergie en gezondheid?
Zo ja, kunt u deze hieronder kort omschrijven?**

Dat weet ik niet

Belangrijke aspecten

21. In welke mate vindt u onderstaande aspecten wel of niet belangrijk?

	Heel belangrijk	Belangrijk	Niet belangrijk/ niet onbelangrijk	Onbelangrijk	Heel onbelangrijk	Weet niet / geen mening
a. Dat een lokale energiecoöperatie eigenaar is van het windpark	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b. Dat het goed in het landschap past	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c. Dat het een kleinschalig windpark wordt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d. Dat de windmolens niet te hoog mogen zijn	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e. Dat de windmolens ver van de bebouwing af geplaatst worden	☐	☐	☐	☐	☐	☐
f. Dat uitgezocht wordt hoe de knipperende rode lampen 's nachts de minste overlast bezorgen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
g. Dat de windmolens in bepaalde gevallen stil gezet worden	☐	☐	☐	☐	☐	☐
h. Dat er aandacht is voor natuur (onderzoek naar effecten op dieren, zwartgelakt rotorblad, kleur van windmolen etc.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
i. Dat de gemeente de mogelijkheden onderzoekt voor samenwerking met buurgemeentes	☐	☐	☐	☐	☐	☐

22. Heeft u nog andere voorwaarden voor windmolens binnen de gemeentegrenzen van de gemeente Bronckhorst?

Dat weet ik niet

Tot slot

Hier volgen nog twee afsluitende vragen.

23. Wilt u via e-mail een rapport met de uitkomsten van dit onderzoek ontvangen?

Ja, mijn e-mailadres is:

Nee, ik heb geen interesse

24. Heeft u tot slot nog opmerkingen over het onderzoek, over de vragenlijst of zijn er dingen die u de gemeente Bronckhorst mee wilt geven? Deze kunt u hieronder kwijt.

Hartelijk dank voor uw medewerking.

**U kunt de ingevulde vragenlijst in bijgevoegde
antwoordenveloppe retour sturen aan de gemeente.
Een postzegel is niet nodig!**